No. 36.

JAVASCHE COURANT.

ZATURDAG den 22sten Maart 1828.

OFFICIEEL GEDEELTE.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, van den 15den maart* 1828 *no.* 2.)

IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 1°. dezer no. 364, daarbij ter voldoening aan eene aanschrijving van Hem Kommissaris Generaal, van den 22sten december ll. no. 23, met de consideratien en het advies der Regering inzendende een rapport van de hoofdkommissie van landbouw, d. d. 23 januari ll., betrekkelijk het daarstellen en inrigten van twee of drie groote etablissementen van landbouw op Java, met oogmerk om in dezelve de tot gedwongen arbeid gecondemneerden te gebruiken, naar aanleiding der bepalingen, vervat in art. 23 van 's Konings besluit van 5 april 1825 no. 96, en de deswege ontvangen aanschrijving des Ministers voor de Marine en Kolonien, d. d. 28 juli 1827 no. $\frac{45}{28}$;

Heeft goedgevonden en verstaan, met intrekking en vernietiging, voor zoo veel noodig, van het thans bestaande

1°. Te arresteren het navolgende:

REGLEMENT *voor de behandeling van inlanders en daarmede gelijkstaande personen, tot dwangarbeid veroordeeld, behoudens zoodanige reglementaire bepalingen, als nader op het inwendig bestuur der, bij voorschreven reglement vermelde tucht en werkplaatsen zullen worden vastgesteld.*

Art. 1. De tot gedwongen arbeid gecondemneerden worden in 2 klassen onderscheiden:

a. Gecondemneerden tot den ketting-arbeid.

b. Gecondemneerden tot dwangarbeid, hetzij voor den kost zonder loon, hetzij tegen zeker loon.

Art. 2. Deze twee klassen zullen steeds van elkander [illegible]

Art. 3. Er zullen voor iedere [illegible] etablissementen worden opgerigt, te weten:

a. De eerstgenoemden zullen worden verzameld te Batavia en te Soerabaija, om aldaar aan de openbare werken te worden gebruikt.

b. De tweede zullen uitsluitend worden gebruikt tot den landbouw in de 2 groote etablissementen, welke er ten dien einde, overeenkomstig het Koninklijk besluit van 5 april 1825 no. 96, op Java provisioneel zullen worden opgerigt.

Art. 4. Van de buiten bezittingen zullen naar genoemde plaatsen alleen kunnen worden verzonden zoodanige personen, welke tevens zijn gecondemneerd tot bannissement buiten het eiland, waar dezelve gevonnisd zijn, binnen Nederlandsch Indië, ter plaatse door het Gouvernement te bepalen.

Art. 5. Van Java en Madura zullen alle tot Ketting- en dwangarbeid, voor den tijd van meer dan een jaar gecondemneerden, naar de voor hen respectivelijk bestemde verzamelplaatsen worden verzonden; zullende nogtans de verzending worden beschouwd te mogen geschieden zonder vonnis tot bannissement.

Art. 6. De genen, die op deze wijze verwijderd worden uit de plaats van hun vorig verblijf, zullen, na expiratie van den tijd, voor den gedwongen arbeid bepaald, kosteloos derwaarts worden terug gebragt.

Art. 7. Dien ten gevolge zullen gecondemneerden, in de klasse *a* vallende, allen, zonder onderscheid te Batavia of te Soerabaija worden geconfineerd. Van de genen, welke in de klasse *b* begrepen zijn, zullen binnen de jurisdictie van hunnen regter kunnen verblijven de zoodanigen, die niet meer dan voor een jaar tot dwangarbeid veroordeeld zijn, en voorts zoo velen, als de Regering zal goedvinden voor de publieke werken op de plaats der condemnatie te laten, waartoe altijd zullen worden gekozen de genen, wier straf van den kortsten duur is, en die voor meer dan één jaar tot dwangarbeid verwezen zijn. De overige tot de klasse *b* behoorende zullen allen in de landbouw-etablissementen, waarvan bij art. 3 gewaagd wordt, moeten werkzaam zijn.

De verzamelplaatsen voor de gecondemneerden van de klasse *a* zullen worden genoemd *tuchtplaatsen*, en die voor de klasse *b* *werkplaatsen*.

Art. 8. Even als dezelve zich in de benaming onderscheiden, zal ook de arbeid der gecondemneerden, de tucht, waarmede zij worden behandeld, en de kleederdragt verschillend zijn. En zal alzoo daarbij moeten worden in acht genomen, dat de naar tuchtplaatsen verwezenen zich aan zwaardere misdaden hebben schuldig gemaakt, en dus ook zwaarder behooren te boeten, en uit derzelver aard gevaarlijker sujetten zijnde, eene strengere tucht en confinement vereischen, terwijl de zoodanigen, die naar de werkplaatsen verwezen zijn, als minder misdadig beschouwd wordende, eene mindere straf ondergaan moeten, en eene zachtere tucht ondergaan kunnen.

Art. 9. Alle voormelde gecondemneerden worden door den lande gevoed, gekleed en verzorgd. Zij zullen daarentegen bij uitsluiting voor den lande arbeiden en wel zonder loon, ten zij dat zulks bij het vonnis anders mogt zijn bepaald. Zij, die voor loon dwangarbeid hebben verrigt, zullen bij het verlaten hunner werkplaats ontvangen het loon, dat zij verdiend hebben, na aftrek van het geen voor hen aan voeding en kleeding is besteed geworden.

Art. 10. De arbeid die door de gecondemneerden verrigt wordt, zal worden geschat, even als of dezelve door vrije lieden ware verrigt, en het bedragen daarvan zal ten lasten komen van het werk, waarvoor hetzelve anders zoude zijn besteed geworden, terwijl het etablissement der gecondemneerden daarvoor zal worden gecrediteerd, en daarentegen gedebiteerd voor al deszelfs onkosten, geene uitgezonderd.

Art. 11. De kleeding der gecondemneerden tot ketting en dwangarbeid zal zijn:

Voor de tuchtplaatsen een kort baadje van grijs katoen, een korte broek, en een hoofddoek mede van grijs katoen, en voor de werkplaatsen een kort baadje, korte broek en een hoofddoek van blaauw katoen.

Zij zullen nimmer langs den weg gaan, dan in gemelde kleeder-dragt.

Aan elk der gecondemneerden van de beide klassen zal daarenboven een kleedje of *sarong* voor tusschen tijds en des nachts worden verstrekt.

Art. 12. De gecondemneerden tot de tuchtplaatsen zullen speciaal worden gebruikt aan de zwaarste werken, [illegible]

Van de marine etablissementen op Batavia, Onrust en Soerabaija.

De kogelgieterijen.

De constructie winkel te Soerabaija,

De houtstapelplaatsen.

Het reinigen der riolen, enz.

Dezelve kunnen, ofschoon hunne vaste verblijfplaats te Batavia en Soerabaija is, zoo noodig, voor eenen bepaalden tijd naar andere plaatsen, tot het arbeiden aan publieke werken, worden gedetacheerd.

Art. 13. De gecondemneerden tot de werkplaatsen zullen bij onderscheiding worden gebruikt tot den landbouw in een der twee groote etablissementen, welke daartoe achtervolgens het bepaalde bij art. 3 provisioneel zullen worden daargesteld. In gemelde etablissementen zal hun ook de gelegenheid worden gegeven, om ambachten te leeren en te beoefenen, bij voorbeeld het timmeren en smeden, voornamelijk tot het vervaardigen van de landbouw gereedschappen, die in gemelde etablissementen benoodigd zijn. Geen gecondemneerde tot dwangarbeid buiten de ketting vermag in eene tuchtplaats te worden geconfineerd, dan alleen om slecht gedrag en op last van den Resident van de plaats, behoudens de nadere goedkeuring van het Gouvernement. Aan dergelijke sujetten zal noch de grijze kleeding noch ketting mogen worden aangedaan.

2°. Te bepalen, dat van de twee werkplaatsen of groote etablissementen voor den landbouw bij art. 3 van het Reglement bedoeld, er dadelijk één zal worden opgerigt in de residentie *Batavia*, distrikt *Krawang*, ter plaatse welke daartoe het meest geschikt zal worden geoordeeld.

3°. Te bepalen, dat het bestaande bannelings kwartier te *Banjoewangie* mede tot een etablissement van landbouw zal worden uitgebreid, en dat tot dat einde de zulken der bannelingen als tot ketting arbeid veroordeeld zijn, van daar zullen moeten verwijderd, naar eene der bij het reglement bepaalde tuchthuizen overgebragt, en door andere tot dwangarbeid gecondemneerden vervangen worden.

En zal afschrift, enz.

TJIPANNAS, *den 15den maart 1828.*

LD Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal zijn de volgende dispositien genomen.

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot tweeden algemeenen secretaris, *J. T. T. Major*, thans waarnemend resident der noorder districten van Makasser.

Tot kommies bij het residentie bureau ter westkust van Borneo, *W. A. T. Zanders.*

Tot kommies voor de inkomende en uitgaande regten te Batang, residentie Pekalongang, *G. Emens*, thans pakhuismeester van het militair provisie pakhuis te Pattoer.

Tot surnumerair ambtenaar voor de landelijke inkomsten in de residentie Bezoekie (hoofdplaats) *E. A. M. van Benthem van den Berg*, thans geëmploijeerd bij de generale directie van financien.

Tot tweeden concierge bij de bureaux op Weltevrede, *J. W. Sisk*, thans bode bij de algemeene rekenkamer.

Tot loods te Soerabaija, de loodsleerling, *B. Roelofs.*

Tot loodsleerlingen, *D. H. Borman* en *R. Schader.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Tot chirurgijns der tweede klasse, de chirurgijns der derde klasse, *J. Thonard, A. Piel, H. Kerdam* en *C. H. Muller.*

[illegible] de [illegible] chirurgie *J. F. Marien* en *L. Pieters.*

Tot apotheker der eerste klasse bij het hospitaal te Samarang, de apotheker der tweede klasse bij het hospitaal te Weltevrede *J. P. F. Krämer.*

Tot apothekers der derde klasse, de eleves der pharmacie *H. J. Bundten, H. Cremer, G. Serening* en *B. Kraug.*

VERPLAATST.

Als tweede luitenant kwartiermeester bij het 1ste bataillon der 19de afdeeling, de tweede luitenant kwartiermeester van het 4de bataillon der 20ste afdeeling nationale infanterie, *L. Grimmelijkhuizen*, en in deszelfs plaats de tweede luitenant kwartiermeester van het 1ste bataillon der 19de afdeeling, *W. M. Revensberg.*

Honorabel op zijn verzoek ontslagen.

De chirurgijn der derde klasse *J. van der Sluijs.*

MARINE DEPARTEMENT.

Honorabel op zijn verzoek ontslagen.

E. Hullart, directeur van Onrust.

BATAVIA, *den 21sten maart 1828.*

Wij hebben over *Rembang* tijdingen, omtrent den stand van zaken in het district *Radjakwessie*, tot aan den 10den dezer. Den 4den had de regent van genoemde plaats berigt ontvangen, dat een gedeelte van zijne barissan, ter vervolging van *Sosro di Logo* uitgezonden, bij de dessa *Gedong* eenige der muitelingen had ontmoet, welke dadelijk zijn gevlugt met achterlating van 8 paarden. Daar [illegible] dessa *Klieno* zou ophouden, heeft de colonne onder het bevel van den kapitein *de Lassassie* zich den 6den derwaarts begeven, doch bij zijne aankomst aldaar vond genoemde officier alles in brand en verlaten. De wegen zeer moeijelijk zijnde, kwam kapitein *de Lassassie* met den regent overeen, om noordoostwaarts naar *Radjakwessie* terug te marcheren, alwaar hij dan ook den 8sten is aangekomen.

De regent zelve heeft de muitelingen om de oost van *Radjakwessie* vervolgd, en is den 7den te *Trietik* gekomen, welke dessa oost ten zuiden van den berg *Pandan* digt aan de grenzen van het regentschap *Tjarobban* ligt. Op den marsch derwaarts ondekte de regent een voetpad, hetwelk om de zuid liep, en op hetzelve het voetspoor van paarden en voetvolk. Hij zond den heer *Kolmus* met zijnen zoon met 40 man dien weg op, welke naar de dessa *Briengeen* leidde. Daar gekomen, vernamen de onzen van eene vrouw, dat er zich zes vreemdelingen in een zeker huis bevonden, wier hoofd [illegible] was. Zich naar dat huis begeven hebbende, hadden de vreemdelingen reeds de vlugt genomen. Volgens, bij den regent, ingewonnen berigten, zou het genoemde hoofd geen ander dan *Sosro di Logo* zelve geweest zijn, die van zijnen aanhang, vooral van die welke in deze afdeeling te huis behoort, verlaten, om de zuid gevlugt is, zoodat de afdeeling *Radjakwessie* geheel van muitelingen is gezuiverd. De noodige maatregelen zijn door den assistent resident *Praetorius* genomen om de grenzen van zijn district te bezetten, en alzoo tegen eenen nieuwen inval te beveiligen, tot dat einde was er een honderd tal *Pradjoerits* van *Rembang* naar *Radjakwessie* gezonden.

Den 10den, vernemen wij, insgelijks uit eenen brief van *Rembang* van den 12den, waren te *Radjakwessie* in onderwerping aangekomen de neven van den oud patteh van *Padangan*, genaamd *Djo di Poero, Somo Redjo, Somo wi Djojo* en *Soemo di Goeno*; de drie eerste waren door *Sosro di Logo* tot tommongongs verheven.

Wij vernemen van *Magelang*, bij eenen brief van den 11den dezer, dat *Dipo Negoro* sedert eenige dagen met zijne hoofdmagt tegen de residentie *Kadoe* ageert, dat hij zich in persoon te *Langon* bevond, en gelijktijdig in de districten *Minoreh* en *Probolingo* tracht intedringen. Men verzekert ons dat de hoofdmuiter het stellige voornemen zou te kennen hebben gegeven, om voor het begin van de maand poeassa de *Kadoe* te vermeesteren, en dat hij tot dat einde de Prinsen en hoofden van zijnen aanhang zou bedreigd hebben, dat de eerste hunner, die terug zou trekken, zulks met zijn leven zou boeten.

Er hadden reeds onderscheidene gevechten bij de grenzen van *Probolingo* plaats gehad, waarin de vijand steeds verslagen was geworden, doch bij welke gelegenheid wij, door de bijzondere stoutmoedigheid der muitelingen, eenige geblesseerden hadden bekomen, vooral onder het volk van den pangerang adipattij *Mangkoe di Ningrat*, wiens ondubbelzinnig gedrag en personele moed bijzonder geprezen worden.

De bevolking in de *Kadoe*, zelfs die van de grenzen, bleef rustig, en hunne hoofden gaven de beste blijken van hunne trouw. De dispositien die buitendien door den Luitenant-Generaal *van Geen* genomen waren, en de bekende moed onzer troepen, deden de regtmatige hoop koesteren, dat ook ditmaal wederom het opzet van *Dipo Negoro* zou verijdeld worden.

De haat van den Prins *Mangkoe di Ningrat* tegen *Dipo Negoro* [illegible] doordien deze den pangerang *Papak*, broeder van *Mangkoe di Ningrat*, om het leven heeft doen brengen, ter zake van eenen op zijnen last gepleegden moord aan den tommongong van *Langon.*

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *den 19den maart 1828.*

Het Marine Departement tijdingen ontvangen hebbende van *Amboina*, van den 29sten november jl., heeft ons in de gelegenheid gesteld, van onze lezers eenige bijzonderheden medetedeelen, omtrent eene ontdekkingsreize op de kusten en in de vaarwaters van *Nieuw-Holland* en *Nieuw-Zeeland*, gedaan door de Fransche Koninklijke korvet *l'Astrolabe*, gekommandeerd door den fregats-kapitein *Durmont d'Urville*, ridder van St. Louis en lid van het Legioen van Eer. Dit vaartuig was den 24sten september jl. te *Amboina* binnengeloopen, en den 9den october daaraanvolgende, ter voortzetting van deszelfs reize, van genoemde plaats weder vertrokken.

De heer *Durmont d'Urville*, gevoelig van het onthaal en de [illegible], die hij en zijne equipagie van [illegible] heeft niet alleen verzocht dat daarvan melding in ons blad zou worden gemaakt, maar tevens ook dat de loop van zijne reize daar in zou worden opgenomen, op dat men langs dien weg eenige tijding van hem en van zijne expeditie in Europa zou bekomen.

Na den 25sten april 1826 de haven van *Toulon* te hebben verlaten, en na verscheidene punten van *Nieuw-Holland* te hebben bezocht, had de korvet *l'Astrolabe* den 2den december daaraanvolgende het anker voor *Port Jakson* laten vallen.

Den 19den van diezelfde maand, had zij hare reize voortgezet, koersstellende naar *Nieuw-Zeeland*; de heer *d'Urville* had drie maanden besteed om dit groote en uitgestrekte land optenemen en had bij die gelegenheid eene menigte baaijen, doortogten en eilanden ontdekt, die tot dusverre nog onbekend waren. Aangenaam zou het ons wezen, uit belang voor de wetenschappen, iets omstandiger omtrent de bij *Nieuw-Zeeland* gemaakte ontdekkingen te kunnen zeggen, dan daar het verslag, dat wij voor ons hebben, slechts en *Itinérarium* is, moeten wij van dat genoegen afzien, schoon wij de hoop nog niet opgeven, van eerlang daar iets meer van te zullen kunnen zeggen.

Na zich zulk eenen geruimen tijd bij *Nieuw-Zeeland* te hebben opgehouden, is de korvet naar de *Tonga* eilanden [illegible] door omstandigheden genoodzaakt werd, tot den daaropvolgenden 21sten mei, te vertoeven.

Toen rigtte de heer *d'Urville* zijnen koers naar den Archipel van *Tidji*, die hij op verscheiden plaatsen doorzeilde, en waar hij een honderdtal eilandjes ontdekte, die op de kaarten kwalijk geplaatst zijn, benevens nog 15 à 20, die op geene kaarten hoegenaamd te vinden zijn.

l'Astrolabe verliet den 11den junij deze eilanden en stevende tusschen de zuidelijkste der *Nieuwe Hebrides*, naderde zeer nabij de geheele groep der *Loyalty* eilanden, ten einde daarvan eene meer volmaakte geographie daar te stellen, bepaalde successivelijk de noorderpunt van het recif van *Nieuw Caledonia*, de oostelijke punt der *Louisade*, de groep eilanden *Langhian*, en ankerde den 5den julij in de haven van *Carteret* op *Nieuw-Ierland.*

Deze haven verliet de heer *d'Urville* den 19den dierzelfde maand, en zeilde digt langs de zuidkust van *Nieuw Bretagne*, niet zonder groote gevaren, zoo ten

opzigte van het slechte weder, als van de sterke en onregelmatige stroomen, waarmede hij op die kust te worstelen had. Dit belette nogtans den heer *d'Urville* niet, van nog een groot aantal eilanden te ontdekken.

Den 3den augustus passeerde de *l'Astrolabe* door straat *Dampier*, en kwam op de kust van *Nieuw-Guinea*, die hij, begunstigd door een schoon weder, van zeer nabij langs zeilde, waardoor de ontdekkingen, die hier door den heer *d'Urville* gemaakt en de observatien die genomen zijn, *zeker*, *gemakkelijk* en volmaakt waren.

De korvet *l'Astrolabe* had, vier jaren te voren, onder den naam van *la Coquille*, dezelfde reis gedaan, en werd toen door den scheeps luitenant *Duperrey*, ridder van St. Louis en van het Legioen van Eer, gekommandeerd. *Durmont d'Urville* was destijds eerste officier aan boord.

De reeds gemaakte ontdekkingen zijn volgens opgave van den heer *d'Urville* vele, en overtreffen, schoon de reize slechts half volbragt is, reeds verre weg de vorige.

De redenen, waarom de korvet *Amboina* heeft aangedaan, zijn het verkrijgen van eenige provisien en scheepsbehoeften, maar voornamelijk de hoop van zich van eene *levende Nautilus* en *Babie Roussa* te kunnen meester maken. In het vinden der *Nautilus* is de heer *d'Urville* niet geslaagd, maar de *Babi Roussa*, die hij gaarne levend naar *Frankrijk* wilde overbrengen, heeft hij te *Amboina* achtergelaten, om hem in augustus aanstaande (wanneer de terugreize naar Europa zal ondernomen worden) te komen afhalen.

Bij gelegenheid van de mededeeling der hierboven staande berigten, hebben wij ook nog de tijding ontvangen, dat op den 21sten september jl., het Engelsch zuidzee visscherschip *De Castor* van *Londen*, gezaghebber *J. Jantz*, uit hoofde van ziekte van genoemden gezaghebber, te *Amboina* was binnen geloopen. Den 7den october had deze bodem, met achterlating nogtans van den zieken gezaghebber in het hospitaal, *Amboina* weder verlaten. Dit vaartuig was reeds twee jaren geleden van *Engeland* vertrokken.

Vervolg van onze Courant van den 6den maart, no. 29.

Het komt er dus voornamelijk op aan om de weldadige wenken, die er gegeven, en de voordeelige schikkingen, die er gemaakt worden, aan het doel, dat men er zich mede voorstelt, te doen beantwoorden; — vrije kultuur opent, tegenwoordig aan vlijt en nijverheid, de schoonste gelegenheid om zich te ontwikkelen, en al het geen dat tot dus verre den bloei van den [illegible] hebben dat [illegible] baar is, dien trap van volmaaktheid en uitgestrektheid nog niet hebben bereikt, die reeds lang het zoeken waren van het verlichtste gedeelte der hier gevestigde Europeërs, is nu vervallen, dewijl, niet alleen de grondslagen gelegd zijn, waarop elk ondernemer gerustelijk kan bouwen, maar ook om dat een weldadig bestuur deszelfs vermogen en meerderen invloed gebruikt, om den nijveren planter dat geen te verschaffen, dat hij noodig heeft om zijne industrie uit te kunnen oefenen; getuigen hier van de proeven, die door het Gouvernement zelve in het werk worden gesteld, en die eerlang op eene nog grootere schaal zullen genomen worden, met dit zigtbare oogmerk alleen, om aan den werkzamen planter, die *zaden en gewassen* in genoegzame hoeveelheid te bezorgen, die hij noodig heeft om zich met eenig beslissend gevolg te kunnen vleijen. — Wij zullen hier de lijst niet opgeven der kultures van handels-artikelen, die sedert het laatste anderhalf jaar beproefd zijn, maar ons vergenoegen met onze lezers terug te wijzen tot de Bataviasche Couranten van juni en juli des voorledenen jaars, waarin wij toen reeds melding hebben van eenige door het Gouvernement genomen proeven van kultures, die tot dien tijd minder algemeen waren, en die nogtans voor den bloei van deze kolonie en van haren handel van het grootste belang konden worden.

De schrijver van het *iets over Nederland* en *Azie*, bij het opnoemen van eenige handels-artikelen, waarvan de aanbouw op Java of *verbeterd*, of ondernomen, of uitgebreid kan worden, zal, vleijen wij ons, bij het in handen krijgen van ons blad, met genoegen ontwaren, dat voor en al eer hij in het vaderland zijne stem verhief, om ook alhier nationale nijverheid en industrie op te wekken, ons bestuur reeds begonnen had dat geen te doen dat noodig was, om deze rijke gewesten alle die voordeelen te doen opleveren, die aan de bevordering der belangen des vaderlandschen handels en van hare eigen belangen het nuttigste konden zijn.

Zoo gebeurt het niet zelden, dat die genen, die het waarachtige welzijn willen bevorderen, vaak op hetzelfde denkbeeld komen, en het kan voor het tegenwoordige bestuur niet dan streelend zijn; van de overtuiging te erlangen, van reeds in werking te hebben gebragt dat geen, dat door de warmste voorstanders van nationalen bloei en voorspoed nog als hoogst wenschelijk wordt aangeprezen.

Het lijdt dan geen twijfel, of alle die takken van kultuur, die door den schrijver van het *iets over Nederland en Azie* worden opgegeven, zullen (wordt het *reeds lang* bekend gestelde doel van het Gouvernement behartigd, door die genen, daar men het van verwachten kan), die hoogte bereiken, die ons in de schaal van den handel eenig overwigt kan geven; maar men moet ook niet alles van het Gouvernement willen vorderen; onze planters, onze kapitalisten, moeten ook zaaijen, willen zij oogsten en moeten beginnen met dat overoude grondbeginsel vaarwel te zeggen, *dat in Indië het goud op de straten ligt*. Er moet gewerkt worden, onze vaderlandsche broeders moeten doen, hetgeen andere volken in hunne kolonien doen, hunne kapitalen vestigen en doen werken, en dan zullen zij ontwaren, dat Java, dat Nederlandsch Indië, voor ware industrie eene goudmijn is, en dat als door de onzen slechts eenen gelijken tred gehouden wordt met de andere volken, dat dan deze heerlijke streken ons voordeelen zullen opleveren, die de naijver van vreemden opwekken, en die men vruchteloos ook elders zoeken zou. Wij zeggen dit, met des te meer nadruk, daar het waarlijk te betreuren is, dat onze landgenooten, in vergelijking van vreemden, die Java bewonen, weinig of geene groote onderneming in den landbouw hebben gedaan. Wie zijn die genen, om ons tot een enkel artikel te bepalen; die tot dus verre de grootste suiker-plantaadjen en aanzienlijkste arak stokerijen hebben aangelegd. Welk Nederlander heeft hier tot dus verre nog zich de verbeteringen, die de machinerie in de laatste jaren gedaan heeft, te nutte gemaakt . . . . Wij herzeggen, het Gouvernement kan niet meer doen dan de industrie beschermen, dan haar de gelegenheid te verschaffen van zich te ontwikkelen, en er is voorzeker ten dien opzigte nooit meer gedaan, dan er op dezen oogenblik gedaan wordt.

Was de schrijver van het *iets over Nederland en Azie* ansfait geweest van het geen er in dezen belangrijken tak van 's lands [illegible] wordt, *bevolen* is, dan zou hij voorzeker, over de wijnteelt sprekende, niet gevraagd hebben: *hebben wij den aanbouw van een zoo heerlijk, nuttig en weldadig voortbrengsel op Java bevorderd!* en geantwoord hebben „*Neen wij zijn nog dezelfde gebleven, ook zonder de mededinging van den Kaapschen wijn, wordt er geene wijnteelt op Java bevorderd; wij blijven ook hierin gevoelloos voor het geen ons de heerlijke natuur als met den vinger aanwijst, dat ons tot voordeel en verkwikking zou kunnen strekken, en onze heerlijke, door asch en lava bemeste gronden, blijven aan dit gewas ledig en onvruchtbaar.*" Want, reeds meer dan een jaar geleden, is niet alleen de wijnteelt aangemoedigd, maar zelfs door den Kommissaris Generaal bevolen. Bij de verpachting van landerijen, in de streken waar de aard van den grond de hoop doet koesteren, dat veelligt de wijnteelt, bij al de rijke kultures waar de grond van Java vatbaar voor is, zou kunnen gevoegd worden, heeft de Kommissaris Generaal de voorwaarde gesteld, dat een gedeelte lands voor dien bouw zou worden afgezonderd, en wij hopen, van dezen weldadigen maatregel spoedig eenige resultaten te zullen zien. Het spijt ons dus, dat de schrijver van het *iets over Nederland en Azie*, hoe veel goeds of er overigens ook in zijne bijdragen te vinden zij, getoond heeft, dat hij niet weet wat er hier omgaat. Voor dat men een vonnis velt, zoo beslissend als dat wat door den bedoelden schrijver wordt uitgesproken, dient men wel zeker van zijne zaak te wezen. Buitendien, men moest in Nederland wel overtuigd zijn, vooral na de instelling der kommissien van landbouw, en bij de gezindheid die reeds meermalen door het tegenwoordig bestuur geopenbaard is, [illegible] welzijn en den voorspoed van den handel het wenschelijkste zijn.

Hetgeen wij omtrent de wijnteelt hebben opgemerkt zouden wij ook omtrent den bouw der verschillende katoensoorten kunnen zeggen. Mogelijk reeds zijn er op dezen oogenblik in het Vaderland stalen aanwezig, die getuigen, dat deze belangrijke tak van den handel de bijzondere zorgen van het tegenwoordig hoofd des bestuurs tot zich heeft getrokken.

Dat de vriend en voorstander van Vaderlandschen bloei en voorspoed, die in den Hermes zoo warm over de ware belangen van deze gewesten gesproken heeft, zich dan nu verblijde van te ontwaren, dat, *voor* dat hij schreef, men reeds hier op dat alles bedacht was, dat den landbouw kan doen bloeijen en den handel nieuw voedsel aanbrengen.

ERRATA.

In ons laatste nummer zijn twee drukfouten ingeslopen welke men aldus gelieve te verbeteren.

Op de 2de pag. in de eerste kolom regel 6 van onderen staat: van minderen prijs, lees: van meerderen prijs; op dezelfde kolom regel 32 van onderen staat: evenwel wel raadzaam, lees: evenwel niet raadzaam.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Ingezeild.

Maart 18—Zr. Ms. schoener *Windhond*, 1ste luitenant D. A. A. van Jordaan, van de Lampongs, passagiers: de heer Francis, en de luitenant der artillerie Clignett.

Maart 19—schip *Cornelis Houtman*, G. de Jong, van Amsterdam den 14den november 1827, naar Batavia, passagiers: de heer Clignett; vrouw en zusters, de heeren W. Poolman en P. G. Heimeriks.

Doorgezeild.

Maart 17—Amerik. brik *Van Colver*, J. Henry, van Batavia den 16den maart, naar Rotterdam.

BATAVIA.

Aangekomen.

Geen.

Vertrokken.

Maart 21—schip *Othello*, J. C. Nieschwager, naar Antwerpen. — Amerik. schip *Magnolia*, J. Eldridge, naar Samarang, passagier: de heer J. Rutter.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*; schepen Kolonist, Anthonie, Bandjar, Marquis of Hastings, Buitenzorg; brik Johanna Maria.—Eng. schepen Frederik, Waterloo; brikken Oscar, Mary, Jessy.—Chineesche jonk Tjiek Anlen.

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 15—schip *Thalia*, H. Hooper, van Soerabaija.—schoener *Flora*, F. A. Laming, van dito.

Vertrokken.

Maart 15—Eng. brik *Salomon*, Barbot, naar Sinkapoer, passagiers: de heeren L. Sanguin en Tissot fils.—Arab. schip *Lord Minto*, Said Aboe Bakar Bin Achmat, naar Grissee.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Maart 14—schip *Star*, E. Boille, van Samarang den 7den maart, met Zr. Ms. troepen.

Vertrokken.

Maart 14—Kotter *Dolphijn*, R. Hallam, naar Timor-Koepang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Bellona*, *Dageraad*; korvet *Zwaluw*; schoeners *Iris*, *Zephijr*, *Circé*; roei-kanonneer-booten *No.* 9 en 15; zwaard-boot *No.* 18; kora kora *No.* 16, transport-boot *No.* 4; schepen Teksoen, Mastora, Louisa, The Fair Armenian, Vrouw Helena, Aurora, Star; brikken Tiksing, Margaretha; schoener Rembang.—Eng. schip Marquis of Anglesey.—Chineesche wankang Engkiet.

GRISSEE.

Aangekomen.

Maart 14—brik *Nawan Alie Joesoer*, Aboe Bakar Saphie, van Sumanap.

Vertrokken.

Maart 12—schip *Fatolkair*, Pa Ngap, naar Banjermassing.

Schepen liggende ter reede.

Schepen Djadul Kariem, Jadul Barie, Jadul Karim, Fait Allam, Fathol Gaide, Manok; brikken Nawan Alie Joesoer, Onderneming, Boeang Bessie, Sophia, Pompelmoes, Simon Fredrik; schoener Anna Geertruida.

ADVERTENTIEN.

De Algemeene Secretaris, waarnemend Raad van Nederlandsch Indië, als daartoe door Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal geautoriseerd, brengt mits deze ter kennisse van het algemeen, dat men in ervaring is gekomen, dat de wissels, welke alhier op handelhuizen of particulieren in *Nederland* of elders worden getrokken, [illegible] van de ordonnantie op de heffing van het regt van het kleinzegel in Nederlandsch Indië, gearresteerd bij publikatie van 16 october 1817 (Staatsblad no. 50): wordende mitsdien alle belanghebbenden aan het bepaalde bij gemeld 53ste art. en aan de poenaliteit bij art. 6 op het gebruik van ongezegeld papier vastgesteld, bij deze herinnerd.

De Algemeene Secretaris,
wd. Raad van Indië voornoemd,
BATAVIA, BOUSQUET.
20 maart 1828.

—De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen maakt hiermede bekend, dat de verponding in de residentie Soerabaija, even als in 1817 heeft plaats gehad, over het loopend jaar 1828 zal worden geheven naarvolgens het cohier in 1826 opgemaakt, en dat overeenkomstig art. 50 van de ordonnantie op het middel der verponding, te Soerabaija aan het kantoor van den kollecteur der landelijke inkomsten, en te Grissee in dat van den assistent resident, dagelijks, zon en feest dagen uitgezonderd, van 10 tot ultimo mei aanstaande, van 's morgens acht tot des namiddags een ure, zal worden geaccord tot der ontvangst dezer belasting.

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*
20 maart 1828. J. KRUSEMAN.

—Debiteuren van het vendu-kantoor, nalatig in de voldoening van het door hen verschuldigde over de maand november 1827, worden bij deze aangemaand, om hetzelve, voor den 29sten dezer aanstaande, ten vendukantore te komen voldoen, ter vermijding van geregtelijke vervolging. *De Resident van Batavia,*
BATAVIA, *den 19den maart 1828.* BESIER.

—De Resident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat ten zijnen bureele eene inschrijving is geopend, voor de leverantie van 20,000 stuks vertinde spijkers, overeenkomstig het daarvan aldaar berustend model.

De gegadigden worden uitgenoodigd om hunne inschrijvings billetten, voor of op den 29sten dezer, intezenden en de te houden publieke uitbesteding bij te wonen, waartoe op dien dag, des morgens precies te 9 ure, zal worden overgegaan.

Aan den minsten inschrijver wordt verzekerd een premie van 1 pCt., te betalen door den geen, aan wien de leverantie definitivelijk zal worden toegewezen.

BATAVIA, *De Resident voornoemd,*
den 21sten maart 1828. BESIER.

—De waarnemend Resident van Japara en Joana maakt bij deze bekend, dat ingevolge verkregene autorisatie van den directeur van 's lands producten en civiele magazijnen, van den 18den dezer no. 775, eene inschrijving is geopend, tot de levering van de ondervolgende hoeveelheid rijst en padie, als:

76,000 pond rijst, te leveren te Japara op tijdelijke gesitteerde aanvragen, aan de aantewijzen verbruikers regtstreeks, naar mate van de behoefte te verstrekken, van den 1sten juli aanstaande tot ultimo december 1829.

68,000 pond rijst, voor de behoefte te Karimon Java, op tijdelijke aanvragen in eens of meermalen in het jaar, regtstreeks op Karimon Java te leveren, van den 1sten juli aanstaande tot en met ultimo december 1829.

54,000 pond padie, voor djaijang sekars paarden, en

7000 pond padie, voor de posterijen onder de afdeeling Japara, beide als boven op aanvragen te leveren te Japara, naar mate van de behoefte, van den 1sten juli aanstaande tot ultimo december 1829.

De rijst zal voor zoo veel noodig moeten geleverd worden in goede dubbelde zakken.

De biljetten tot de inschrijving, welke kan geschieden, zoo wel op ieder der hierboven gemelde hoeveelheden in het bijzonder, [illegible] in achtneming van het bepaalde bij het provisioneel reglement op de uitbestedingen, vóór den 16den april moeten ingezonden worden aan het bureau van den resident te Japara, zullende, op woensdag den 16den april, aldaar tot de opening daarvan worden overgegaan.

De gegadigden worden mitsdien uitgenoodigd, om hunne inschrijvings biljetten in te zenden, en de te houden uitbesteding op den voornoemden dag te komen bijwonen, zullende aan den minsten inschrijver eene premie worden uitbetaald van een percent.

De waarnd. Resident van Japara en Joana,
JAPARA, *den 29sten feb. 1828.* DE VOGEL.

—De ondergeteekende Administrateur van 's Rijks Geneesmiddelen, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend dat in het magazijn van geneesmiddelen te Weltevrede eene inschrijving is geopend voor het aanmaken van 250 stuks pakkisten volgens de onderstaande dimensien.

150 stuks, lang 3 hoog 2¼ en breed 2¼ voeten.
100 dito „ 2 „ 2 „ 2 „

De kisten zullen moeten geleverd worden van bovenlandsch hout waarvan de modellen in boven genoemd magazijn [illegible] dezer ingezonden moeten worden aan het magazijn van den ondergeteekenden, zullende op dien dag ten 10 ure voormiddags aldaar tot opening daarvan worden overgegaan.

De gegadigden worden mits deze uitgenoodigd, om hunne inschrijvings biljetten in te zenden, en de te houden uitbesteding op den voornoemden dag te komen bijwonen.

De Administrateur van 's Rijks Geneesmiddelen in Indië.
HARCKE.
BATAVIA, *den 21sten maart 1828.*

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26½	„	30	„	[illegible]
Ossen-vleesch het pond.	„	20	„	16	„	16.

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
[illegible] per 33 bottels.	[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	5	„
Katjang-olie dito dito.	[illegible]	„	15	10	5	„
Dempel-olie per pikel.	„	„	20	„	28	„
	110				90	
Rijst per koijang.	[illegible]		100		[illegible]	
	120				100	
Ikan per gantang.				25		22
Brandhout de vadem van 18 voeten op	[illegible]		12	„	10	„

Pro Fisco. **EDICTALE CITATIEN.**

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaija, op het daartoe door den fiskaal bij dezelven gedaan verzoek, *Jacobus Cornelis Schmidt*, R. O., gedaagd [illegible], hebben verleend het derde default en de [illegible] van

(*Het vervolg in het Bijvoegsel.*)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 22sten Maart 1828.

dien regtens, met admissie tot het doen van eene vierde citatie ex super abundantie bij edicte ad valvas curiæ; op en tegen alle degenen, die vermeenen mogten eenig regt, actie, of pretentie te hebben op een, in den loop der maand mei 1827, ter reede alhier opgevischt scheeps anker, wegende circa 700 ponden, dragende geene bijzondere merkteekenen, en liggende thans voor een ieder ten toon op 's lands equipagie werf alhier, alsmede tot het dienen van intendit;

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart* eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de vierde maal ex super abundantie dagvaard alle degenen, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op het hierboven beschreven scheeps anker, om op woensdag die zijn zal den 28sten mei 1828 des morgens ten half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren ter openbare rolle van meergenoemden raad, op deszelfs gewone audientie zal, om te zien dienen van intendit met de verificatoire bescheiden van dien, en daartegen te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of non comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Soerabaja, den 11den maart 1828.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd.

D. SWART.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, aan den advokaat Mr. *Ocker Gevaerts*, voor en van wege de desolate boedelkamer alhier, als administrerende de insolvente boedels van wijlen *H. L. Gaselschap* en *J. B. Muller*, heeft verleend het tweede defaut en eene derde citatie om te dienen van intendit, en bepaald den dag van regten tegen den 24sten april 1828;

Zoo is het, dat ik *F. H. Schouten*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaard alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op [illegible] te hebben, om op donderdag den [illegible] 's morgens te [illegible] precies, te compareren ter rolle van meergemelden raad, dan wel eenen gemagtigden te zenden ten einde te zien dienen van intendit, met de noodige verificatie daartoe specterende.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 13den maart 1828.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd,

F. H. SCHOUTEN.

Pro Fisco.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaja, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven Raad, *Jacobus Cornelis Schmidt*, R. O., gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut en de profijten van dien regtens, met admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte *ad valvas curiae*, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie of pretentie te hebben op

1 ijzeren anker wegende 250 pond.
80 bossen bindrotting.
30 [illegible] (toetoep-sadjies).
1 verrekijker.

Welke goederen door de ingezetenen van de dessa Tambak, op het eiland Bavian, zijn gered van zekere in de nabijheid van dat eiland omgeslagen schoener, genaamd DE HOOP, zonder dat het vaartuig zelve is gered geworden;

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard alle degenen, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op de hierboven omschreven goederen, om op woensdag die zijn zal den 16den april 1828, des morgens te half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ter openbare rolle van meergenoemden raad, op deszelfs gewone audientie zaal, ten einde het eerste defaut te purgeren, en alsnog hun vermeend regt en pretentie te instituëren, voorts te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie als door den fiskaal R. O., ter rolle van den 5den maart 1828, is gedaan en genomen tot toewijzing van meergemelde goederen aan den lande, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten, sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Soerabaja, den 11den maart 1828.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd,

D. SWART.

Pro Fisco.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door den Fiskaal bij denzelven Raad, *Jan van der Vinne*, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend eene citatie bij edicte *ad valvas curiae*, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van *f* 428: 21 cents, zijnde het zuiver rendement van eenige door het departement der inkomende en uitgaande regten te Batavia op publieke verkooping gevendueerde goederen en artikelen, waarvan de eigenaren onbekend zijn;

Zoo is het, dat ik *L. J. Jeekel*, deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de eerste maal dagvaard allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op het hierboven vermelde vendu rendement van *f* 428: 21 cents, om op donderdag den 1sten mei 1828 des morgens te acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren, ten einde hun vermeend regt te instituëren en te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als door den Fiskaal voornoemd, tot confiscatie van welmelde penningen zal worden gedaan en genomen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, van de puije van [illegible] 1828.

De deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie te Batavia.

L. J. JEEKEL.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op dingsdag den 25sten maart 1828.

Bij de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij, van fraai katoenen servetgoed, fijn hollandsch linnen, flanellen, hoeden, paarde-tuigen, horologien, messenwerk, scharen, schuijers, waskaarsen, windsor zeep, sigaren en snuif, patentolie, zoomede verschillende provisien, waaronder bier uit de brouwerij de Valk, aangebragt met het schip CORNELIA HENRICA, en eene fraaije Brusselsche album met toebehooren.

Op woensdag den 26sten maart 1828.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van diverse kooplieden, van velerhande soorten van negotie goederen; alsmede eene kleine partij grove Bengaalsche lijwaden en eenige tafellakens en [illegible]

Op donderdag den 27sten maart 1828.

Voor de toko van *Scherius* en *Kemp*, van fraaije pendules met speelwerk, dames kleedjes, zwitsersche chitsen, glas- en koperwerk, militaire knopen, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

En precies te 11 ure,

Voor rekening van wijlen *J. Paulus.*

Zeker erf, behouwd met een steenen gedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, in het blok D, sub no. 5 bij de verponding doorloopende onder no. 3794.

Op vrijdag den 28sten maart 1828.

Ten overstaan van eene kommissie uit de weeskamer alhier, voor de gewezene toko van wijlen den heer *J. F. Arnold*, van huismeubelen, groote glazen winkel-kasten en andere toko meubelen, eene partij beschadigde koffij, peper en kleederagien, goud en zilver, en wat meer.

Op zaturdag den 29sten maart 1828.

Voor het huis van den heer *Rijnbout* op *Molenvliet*, van eene fraaije partij regtsgeleerde, geneeskundige en andere boeken, meubelen, paarden, wagens, gedeeltelijk aankomende den boedel van wijlen *D. Wrede*, alsmede eene partij bijwege van executie achterhaalde goederen. Voorts voor rekening van het gouvernement, ten overstaan van den haven- en equipagiemeester, superintendent van het eiland Onrust, van 8899 stuks eiken en greenen duigen, 4382 stuks dito dito bodem stukken en 1865 stuks ijzeren banden.

Welke goederen op gemeld eiland kunnen bezigtigd worden.

En precies te 11 ure,

Voor rekening van *J. Martens*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen in de zuider voorstad, in het oosterveld het 57ste deel van het blok L, sub no. 2, bij de verponding doorloopende onder no. 1489.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Te koop, de nieuw en fraai gebouwde engelsche brik JESSEIJ, groot 122 tonnen last, nu liggende ter reede van Batavia, nadere informatie bij

MacLAINE, WATSON en CO.

—For Sale, the fine new teak built Brig JESSEY, under English colours, burden 122 Tons, now lying in Batavia Roads, apply to

MacLAINE, WATSON & CO.

—Bij *Scherius* en *Kemp* is te bekomen, versche gras boter, zoetemelksche kazen, puike hammen, opregte haarlemmer worst, gerookte ossentongen, haring, roode madera, rhijn en alle soorten van fijne wijnen, beste slaolie, eau de cologne, rozijnen, corenten, anjovis, koek en theebanket, fijne likeuren, seltzerwater, chocolade met en zonder baniljes, suikerwerk, hollandsche en manilla cigaren, tabak, snuif en diverse goederen meer.

19 maart.

—Op de vendutie van donderdag den 27sten maart aanstaande, zal, voor rekening van den heer *P. W. H. van Riemsdijk*, voor het negotiehuis van de heeren *Scherius* en *Kemp*, publiek aan de meestbiedenden worden verkocht de in de courant van den 15 dezer [illegible] landen [illegible] huizingen en bijgebouwen, enz., staande en gelegen op Goenong Saharie en nabij de Glodok of waterplaats.

GEBOORTEN.

—Heden verloste van eene dochter, de echtgenoot van [illegible] VAN BARTHOLD.

SAMARANG, *den 11den maart 1828.*

STERFGEVALLEN.

Heden overleed alhier mijn broeder *J. W. Evers*, in den ouderdom van ruim 26 jaren, na een langdurig lijden van 3 jaren, diep betreurd door zijne moeder en broeder

J. G. CAMULING.

SAMARANG, wed EVERS.

9 maart 1828. P. A. EVERS.

—Op heden ontving ik de treurige tijding van Brussel, dat mijn dierbare vader *F. Loriaux*, gepensioneerd luitenant kolonel der genie, aldaar aan de gevolgen eener beroerte is overleden, en geef langs dezen weg kennis aan vrienden en bekenden.

C. LORIAUX.

CHERIBON, *den 10den maart 1828.*

—Heden overleed, mijn geliefde echtgenoot *F. Wreede*, eerste Stads-chirurgijn.

BATAVIA, weduwe WREEDE,

15 maart 1828. geb. *Pollonis.*

NAGELATEN BOEDELS.

Alle degenen, welke iets verschuldigd zijn dan wel te pretenderen hebben van wijlen *F. Wreede*, eerste Stadschirurgijn, gelieven daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken.

BATAVIA, weduwe WREEDE,

15 maart 1828. geb. *Pollonis.*

—Alle degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de boedels van de ab-intestato overleden inlander *Roea*, de inlandsche vrouw Njei *Jaida*, de mandharesche vrouw *Jaria*, en den afwezigen chinees *Ong Boendian*, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen, aan het kollegie van boedelmeesteren, uiterlijk voor ultimo april aanstaande.

De Secretaris bij het kollegie voornd.

BATAVIA, L. STEITZ.

den 20sten maart 1828.

—De insolvente boedel van wijlen den luitenant der chinezen *The Kayko* aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt ingevolge art. 9 van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels, elk en een iegelijk mits deze opgeroepen, die van denzelven boedel iets te vorderen heeft, dan wel aan denzelven verschuldigd is, om daarvan aangifte of betaling te doen, uiterlijk voor ultimo april aanstaande.

BATAVIA, Op last van de desolate boedelkamer van onchristenen.

den 20sten maart 1828.

De Secretaris,

L. STEITZ.

—De insolvente boedels van wijlen *H. Maste*, *J. F. Langenhoven*, *P. J. Ten Dall*, *Rijsdijk van den Heuvel*, *O. F. Noot*, *W. D. Biekman* en *A. Fetmenger*, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt ingevolge provisioneel reglement art. 9 elk en een iegelijk die aan dezelve iets verschuldigd is of van dezelve te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen binnen den tijd van zes weken, van heden af te rekenen.

Op last van de desolate boedelkamer,

BATAVIA, *De Secretaris,*

den 22sten maart 1828. FOCQUIN.

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Rotterdam,	*Ned. schip Anthonij*,	M. Azon Jacomettie.
Amsterdam,	*Amerik. schip Magnolia*,	Eldridge.
Antwerpen,	*Eng. schip Waterloo*,	Rottenburg.

[illegible] Nederlandsche met kapitein *M. Azon* [illegible] zaturdag den 22sten dezer, voor twaalf ure, worden gesloten.

BATAVIA, *De Postmeester,*

den 20sten maart 1828. P. A. BIK.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Kermisfeest, zondag 23 maart, bal en illuminatie, ten huize van *N. Rijnbout*, alle ververschingen zullen verkrijgbaar zijn, entrée voor een heer, met of zonder dame, *f* 3.

—Eene algemeene vergadering van de Bataviasche wedloop societeit zal gehouden worden op den 27sten dezer, te 7 ure 's avonds, in het gebouw *de Harmonie*, tot verkiezing van een' President en verdere Directeuren voor het tegenwoordig saisoen.

—A General Meeting at the Harmony of the Batavia Racing club is requested on the 27th Instant, at 7 o'clock in the evening, for the purpose of electing a President, Stewards and other officers for the insuing season.

BATAVIA, *20th March 1828.*

—*SOCIETEIT DE HARMONIE.*

Bal en Souper, op zondag den 23sten maart 1828. [illegible]

W. A. KEUCHENIUS.

—Ten einde de heeren vreemdelingen, waardoor verstaan worden personen, buiten de jurisdictie der voormalige residentie Batavia gedomicilieerd, in de gelegenheid te stellen, het Bal en Souper in de Societeit de Harmonie op den 23sten dezer, zonder hindernis te kunnen bijwonen, worden de heeren leden der Societeit, naar aanleiding van art. 35 en 36 der wetten en krachtens het bekend gemaakte in het Programma, uitgenoodigd zoodanige vreemdelingen behoorlijk in het introductie boek bekend te stellen, dan wel aan den ondergeteekenden schriftelijk op te geven, onverschillig of zoodanig vreemdeling reeds vroeger geintroduceerd is geworden.

BATAVIA, *De Secretaris der Societeit voornd.*

den 19den maart 1828. W. A. KEUCHENIUS.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.